

แบบเขียนหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
ชื่อหลักสูตร วิชาการสานชะลอมจากไม้ไผ่ จำนวน 10 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอปางศิลาทอง

ความเป็นมา

เครื่องจักสานไม้ไผ่เป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่พบได้ในแหล่งชนบทของประเทศไทย ทั่ว ทุกภาค ซึ่งจะ เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ทั่วทุกภาค ซึ่ง งานจักสานไม้ไผ่ คือ งานศิลปะอย่างหนึ่ง เพราะจะต้องสร้างงาน ที่ ออกมาจากจิตใจที่รักในงาน สร้างสรรค์ จรรโลงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมในท้องถิ่น มีความพยายาม ความ ฉลาดหลักแหลม ประยุกต์ พัฒนารูปแบบให้ดีขึ้น โดยไม่ทิ้งความรู้และภูมิปัญญาเดิมของท้องถิ่น แสดงถึงวิถี ชีวิตของคนแต่ละท้องถิ่นได้ ทำให้รู้ว่างานที่ทำออกมานั้น มาจากแห่งไหนตำบลใดจนเกิดคำนิยามว่า ผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ การทำเครื่องจักสานแต่เดิมจะใช้แรงงานและมีมือของตนเองเป็นส่วนใหญ่ จะต้องมี ความอดทน และจิตใจที่รักในงานสาน ใช้วัสดุดิบไม้ไผ่ หวาย เถาวัลย์ขนาดเล็ก มาช่วยในการมัดผูก ซึ่งในชนบทแต่ละ ท้องถิ่นมีวัสดุดิบไม้ไผ่ไม่เหมือนกัน งานจักสานต่าง ๆ มักจะทำกันในเวลาว่าง หลังหมดฤดู การ ทำเกษตรกรรมแล้ว สามารถสร้างงานเป็นอาชีพเสริมได้อีกอย่างหนึ่ง

ศกร.ระดับตำบลปางตาไผ่ เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงได้จัดทำหลักสูตร วิชาการสานชะลอมจากไม้ไผ่ ขึ้น ทั้งนี้เพื่อสร้างจิตสำนึกลดการใช้ถุงพลาสติก ลดขยะ ลดภาระค่าใช้จ่ายของการจัดซื้อถุงหิ้วพลาสติกและยัง เพิ่มมูลค่าของไม้ไผ่ที่มีอยู่มากในชุมชน ช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชน

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำ ความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพและมรรคคุณธรรม จริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ด้านเวลาเรียน การจัดการเรียนรู้โดยเน้นบูรณาการเนื้อหาให้ สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความแตกต่างของบุคคลและชุมชน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้รับบริการมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในงานการสานชะลอมจากไม้ไผ่
2. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพการสานชะลอมจากไม้ไผ่
3. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพการสานชะลอมจากไม้ไผ่

กลุ่มเป้าหมาย

เป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 10 ชั่วโมง ภาคทฤษฎี 4 ชั่วโมง ภาคปฏิบัติ 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	เรื่องความสำคัญของการประกอบอาชีพ การสานชะลอมจากไม้ไผ่	1. ผู้เรียนสามารถ 1.1 บอกความสำคัญ ในการประกอบอาชีพได้ 1.2 บอกแหล่ง เรียนรู้การประกอบ อาชีพการสานชะลอม จากไม้ไผ่ได้ 1.3 บอกการ ตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพการ สานชะลอมจากไม้ไผ่ ได้	1. การประกอบ อาชีพการทำ ชะลอมจากไม้ไผ่ 1.1 ความสำคัญ ในการประกอบ อาชีพ 1.2 แหล่งเรียนรู้ การประกอบอาชีพ การสานชะลอมจาก ไม้ไผ่ 1.3 การตัดสินใจ เลือกประกอบอาชีพ การสานชะลอมจาก ไม้ไผ่	1. วิทยากรให้ความรู้ เรื่องความสำคัญใน การประกอบอาชีพ 2. ผู้เรียนศึกษา ข้อมูลจากเอกสาร การประกอบอาชีพ การสานชะลอมจาก ไม้ไผ่ 2. วิทยากรให้ความรู้ ถึงความสำคัญในการ ประกอบอาชีพการ สานชะลอมจากไม้ไผ่ 3. ผู้เรียนศึกษา ข้อมูลจากแหล่ง เรียนรู้ ภูมิปัญญา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เอกสาร สถาน ประกอบการ สถานที่จัดจำหน่าย	1 ช.ม.	
2.	ความรู้เรื่องชนิดและ ประโยชน์ของไม้ไผ่	เพื่อให้ผู้เรียนมีความ รู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ชนิดและประโยชน์ ของไม้ไผ่	1. ชนิดของไม้ไผ่ 2. ประโยชน์ของไม้ ไผ่ 3. การใช้ไม้ไผ่สาน เป็นชะลอมแบบ ต่างๆ	1. ผู้เรียนศึกษาใบ ความรู้ 2. วิทยากรอธิบาย ชนิดและประโยชน์ ของไม้ไผ่เพิ่มเติม	1	
3.	การจัดเตรียมวัสดุ / อุปกรณ์การสาน ชะลอมจากไม้ไผ่	สามารถเลือกและ เตรียมวัสดุที่เหมาะสม กับผลิตภัณฑ์ได้	1. แหล่งจัดหาและ การจัดซื้อไม้ไผ่ 2. การเลือกหุ่นสวม การสานชะลอมจาก ไม้ไผ่ 3. การเลือกตอกไม้ไผ่	วิทยากรบรรยายให้ ความรู้เกี่ยวกับวัสดุ และอุปกรณ์ในการ สานชะลอมจากไม้ไผ่ ประกอบด้วย 1. หุ่นสวมสานการ สาน 2. กรรไกร 5. การเลือกตอกไม้ไผ่	1 ช.ม.	5 ช.ม. 30 นาที

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4.	การออกแบบลวดลาย ในการสานชะลอม จากไม้ไผ่ 2 รูปแบบ	ผู้เรียนสามารถ ออกแบบลวดลายใน การสานชะลอมจากไม้ ไผ่ได้ 2 รูปแบบ	ออกแบบลวดลาย รูปแบบในการสาน ชะลอมจากไม้ไผ่	1. วิทยากรอธิบาย ลวดลาย รูปแบบใน การสานชะลอมไม้ไผ่ 1.1 ชะลอมจุก 1.2 ตะกร้า ชะลอม 2. วิทยากรสาธิตใน การสานลวดลาย แบบต่างๆ 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ชะลอมลวดลายแบบ ต่างๆ		
5.	1. การตลาดและการ จัดจำหน่าย 2. เพิ่มเติมการขาย Online	1. สามารถบอกวิธีการ บริหารการในการ ประกอบอาชีพการ สานชะลอมจากไม้ไผ่ ได้ 2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้ ช่องทางการขายสินค้า	1. การจัดการตลาด 2.1 การทำ ฐานข้อมูลลูกค้า 2.2 การ ประชาสัมพันธ์ 2.3 การวางแผน การตลาด 2.4 การขาย สินค้าผ่าน Facebook	1. วิทยากรบรรยาย ความรู้เรื่องการ จัดการตลาด ได้แก่ การคิดต้นทุน กำไร และการจัด จำหน่าย การทำ บัญชีรายรับ- รายจ่าย 2. วิทยากรและ ผู้เรียนแลกเปลี่ยน เรียนรู้เกี่ยวกับการ จัดการตลาด การ ขาย Online 3. ผู้เรียนสรุปความรู้ และจดบันทึก	1 ชม.	30 นาที

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์
3. สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
4. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน
5. วัสดุในการฝึกอบรม

การวัดและประเมินผล

กรอบการประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

กรอบการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (20)	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจ - สอบถามความรู้ความเข้าใจ	- คะแนนเต็ม 20 คะแนน - ต้องได้ 12 คะแนนขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน
2. ทักษะกาปฏิบัติ (40)	- สังเกตการปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรม - ประเมินโดยให้สาธิต/แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ - กรณีไม่มีการปฏิบัติจัดทำผลงานให้ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา)	- ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน คล่องแคล่ว รวดเร็ว ไม่มีข้อผิดพลาด/ปัญหา หากมีปัญหามีความสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ (40)	- สังเกต/ตรวจสอบผลงาน/ผลการปฏิบัติ ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	- ความถูกต้อง/ความสมบูรณ์ - ความแข็งแรงคงทน/ความสวยงามประณีต - ความประหยัด - ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายสภาพพื้นที่ ฯลฯ ทั้งนี้เกณฑ์การพิจารณาขึ้นอยู่กับลักษณะหรือธรรมชาติของวิชา/หลักสูตรนั้น
รวมคะแนน (100)		

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านหลักเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจบหลักสูตร

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุณวุฒิปัตร์
3. วุฒิปัตร์การศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น